

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้ข้อความทำให้บุคคลอื่นเสียหาย ทางคอมพิวเตอร์

LEGAL ISSUES ABOUT THE USE OF TEXT MESSAGES IN THE COMPUTER TO DAMAGE PEOPLE'S REPUTATIONS

ชัชทพงษ์ เชื้อดี
Chudtapong Chuedee

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี,
e-Mail: 41970492@chonburi.spu.ac.th (Corresponding Author)

Asst. Prof., Bachelor of Laws Program, School of Law, Sripatum University-Chonburi Campus,
e-Mail: 41970492@chonburi.spu.ac.th (Corresponding Author)

(Received: 2021, September 14; Revised; 2021, November 12; Accepted: 2021, November 20)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ในมาตรา 14 (1) โดยให้มีความชัดเจนในการนำมาใช้กับการใช้ข้อความทำให้บุคคลอื่นเสียหายโดยทุจริต หลอกลวง เพื่อให้ได้มาและนำไปใช้ซึ่งข้อมูลของผู้อื่น โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด การใช้ข้อความทำให้บุคคลอื่นเกิดความเสียหาย เช่น การใส่ความ ส่งผลให้ผู้ถูกกล่าวถึงเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ซึ่งถือเป็นการหมิ่นประมาทผู้อื่น มีบทบัญญัติในการลงโทษผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 หรือการหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ซึ่งเป็นการกระทำด้วย เอกสาร ภาพวาด ภาพยนต์ หรือตัวอักษร ให้นำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 มาบังคับใช้ และเรียกค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 ได้อีกด้วย ต่อมาการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีในการสื่อสารทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงเนื้อหาได้โดยง่าย ทำให้เทคโนโลยีเป็นสื่อหลักที่นำมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างแพร่หลาย ในทางกลับกันก็สามารถทำให้เกิดความเสียหายจากการสื่อสารที่ไม่ถูกต้อง ทั้งในรูปแบบของข้อความ ตัวอักษร ภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหว ทั้งนี้ยังรวมถึงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อดังกล่าว เช่น Facebook, Line หรือ Web board ต่าง ๆ ทั้งในเชิงสร้างสรรค์ หรือดูหมิ่น เหยียดหยาม หมิ่นประมาท ทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น ที่ปรากฏอยู่ในสื่อสังคมปัจจุบันจำนวนมาก หรือแม้กระทำการดูถูกเหยียดหยาม ดูหมิ่น หมิ่นประมาทผู้อื่น

เกิดการฟ้องร้องให้ลงโทษและเรียกค่าเสียหายหลายกรณี รวมถึงการฉ้อโกงที่เป็นการนำข้อความหลอกลวงผู้อื่นโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดด้วยให้นำพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาใช้บังคับ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ ทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้บทกฎหมายในปัจจุบัน และเป็นการทับซ้อนกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ในเรื่องของการฉ้อโกงอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในบทความนี้คือ ให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 14 (1) โดยให้บัญญัติว่า “โดยทุจริตหรือโดยหลอกลวงเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลของผู้อื่น และนำไปใช้เพื่อให้ได้ทรัพย์สินของผู้อื่น”
คำสำคัญ: ดูหมิ่น, หมิ่นประมาท, ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ABSTRACT

This article aims to amend the Commission of Computer-Related Offences Act (No. 2), B.E. 2560 in Section 14 (1) by providing clarity in the use of the message to harm and deceive other people in order to obtain others information by using computer as a tool to commit crimes

Legal provisions regarding the use of the text message can cause the bad reputation to the people such as an imputation on the person being said in order to ruin a person own reputation, profaning or hated which defame other people. The criminal code Section 328 could be forced to use for punishing offenders under Section 326 or defamation by advertising which can be done with documents, drawings, movies or texts. In addition, the compensation under the Civil and Commercial Code Section 423 could be claimed. Subsequently, the development of the communication technology has resulted in convenience, speed and easy access to the contents, so the technology has become the main sources and medium to disseminate those information. On the other hand, it can cause detrimental to incorrect information either in the form of text message, images or movies. This includes commenting on media such as Facebook, Line

or Web board. The comments could be both creative, and even insulting, abusing, defamation which can cause harm to other people appearing in social media nowadays. Disrespect, defamation and also text fraud which is being used to deceive other people by using computer as a tool to commit a crime may cause prosecution for punishment and claim damages in many cases, and the Commission of Computer-Related Offences Act (No. 2), B.E. 2560 is currently forced to use to consider the intention of committing crimes related to computer and it overlaps with Criminal Code Section 341 on the matter of fraud as the same time.

The recommendation for this article is to edited the Commission of Computer-Related Offences Act (No. 2), B.E. 2560 Section 14 (1) to “by fraud or deceit in order to obtain the information from other people and lead to gain other people property.”

Keywords: disrespect, defamation, computer-related crimes.

บทนำ

การใช้ข้อความในการสื่อสารเป็นปกติของมนุษย์เมื่อมีการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม มีพัฒนาการทางด้านภาษาที่ใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันได้ง่ายขึ้น แต่ในทางกลับกัน การใช้ภาษาในทางที่ไม่ถูกต้องก็มีให้เห็นเช่นเดียวกันคือ การนำมาสื่อสารอย่างไม่สร้างสรรค์ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น การนิยาม ว่าร้าย ใส่ความ ถือเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นควบคู่กับการสื่อสารมาโดยตลอด

กฎหมายที่นำมาใช้เกี่ยวกับการใช้ข้อความในการกระทำความผิด ก็มีการนำมาใช้ในกรณีที่ข้อความนั้นทำให้บุคคลอื่นเสียหาย โดยการกล่าวหรือไขข่าว หรือโดยการดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น รูปแบบและลักษณะของการสื่อสารที่ทำให้ผู้อื่นเสียหาย มีบทกฎหมายที่ใช้สำหรับผู้กระทำความผิด แบ่งออกเป็น ข้อความลักษณะดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น คำด่าตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 393 และข้อความอันเป็นเท็จ ที่เป็นลักษณะการหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และถ้าเมื่อใดที่มีการหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ไม่ว่าจะด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏ ก็จะมีมาตรา 328 ตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้เป็นบทลงโทษผู้กระทำความผิดดังกล่าว

การฉ้อโกง หลอกลวงก็เป็นการใช้ข้อความที่ทำให้ผู้อื่นเสียหายอีกกรณีหนึ่งเช่นกัน เนื่องจากการหลอกลวงเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน ถือเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ซึ่งเป็นการหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรบอกให้แจ้ง การหลอกลวงดังกล่าวทำให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินของผู้ถูกหลอกหรือบุคคลที่สาม และมีเจตนาโดยทุจริต การหลอกลวงจะต้องเป็นข้อความอันเป็นเท็จ (ตรีนัยน์ โชติเศรษฐ์ภาคิน, ออนไลน์, 2564) โดยการหลอกลวงในปัจจุบันได้นำคอมพิวเตอร์เข้ามาเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดด้วย เช่น การหลอกลวงขายสินค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทำให้การกระทำความผิดดังกล่าว มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 อีกด้วย เกิดความทับซ้อนกันในการบังคับใช้กฎหมาย

เมื่อการพัฒนาทางคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นเทคโนโลยี มีความทันสมัยมากขึ้นและมีประสิทธิภาพในการส่งข้อมูลหรือสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การส่งข้อความหรือการสื่อสารมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัย มีการนำพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาบังคับใช้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการลงโทษผู้กระทำความผิดที่นำคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์ หรือทำให้บุคคลอื่นเสียหายเกี่ยวกับการเข้าถึงระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการดักจับข้อมูลของผู้อื่น ทำลายข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น ทำให้เกิดความเสียหาย ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้

แต่เนื่องด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ข้อความโดยมีคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ ทำให้ผู้อื่นเสียหาย เมื่อเกิดขึ้นแล้ว การนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ในมาตรา 14 (1) ที่บัญญัติว่า “...นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน...” ทำให้เกิดความซับซ้อนในการตีความ และการบังคับใช้กฎหมาย ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไขหรือการใช้ข้อความในบทบัญญัติให้เหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาจากการใช้ข้อความทำให้บุคคลอื่นเสียหาย

2. เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560

3. เพื่อศึกษาการแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้ข้อความทำให้บุคคลอื่นเสียหาย

ข้อค้นพบ

การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีความล้ำสมัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ในทางเศรษฐกิจ สาธารณสุข หรือการขนส่งมวลชน พัฒนาในเรื่องของการส่งข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วทั้งผู้ส่งและผู้รับข้อมูลข่าวสาร การใช้ข้อความภาพนิ่ง หรือแม้แต่ภาพเคลื่อนไหวที่มีความละเอียดสูง ก็ยิ่งทำให้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนช่วยสนับสนุนในทุกกระบวนการให้มีการพัฒนาไปอย่างมากอีกด้วย

การส่งข้อมูลข่าวสารหรือการติดต่อสื่อสารที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อความรวดเร็วในการติดต่อ ทั้งภาพและเสียง หรือการใช้ข้อความในการสื่อสาร เป็นปกติของมนุษย์ที่นำมาใช้ในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม การมีพัฒนาการทางด้านภาษาที่ใช้ส่งผลให้การสื่อสารเข้าใจกันได้ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาษาสากลหรือแม้กระทั่งภาษาท้องถิ่นของแต่ละประเทศ แต่ในทางกลับกัน การใช้ภาษาในทางที่ไม่ถูกต้องก็มีให้เห็นเช่นเดียวกัน เช่น การนำภาษามาสื่อสารที่ไม่สร้างสรรค์ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น การนินทาว่าร้าย ใส่ความ

กฎหมายที่นำมาใช้เกี่ยวกับการใช้ข้อความในการกระทำความผิดในกรณีที่ข้อความนั้นทำให้บุคคลอื่นเสียหาย โดยการกล่าวหรือไขข่าว หรือโดยการดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น รูปแบบและลักษณะของการสื่อสารที่ทำให้ผู้อื่นเสียหาย มีบทกฎหมายที่ใช้สำหรับผู้กระทำความผิดแบ่งเป็น ข้อความลักษณะดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น คำด่า สบประมาท โดยไม่จำเป็นต้องเป็นข้อเท็จจริงอย่างหมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 393 บัญญัติว่า “ผู้ใดดูหมิ่นผู้อื่นซึ่งหน้าหรือด้วยการโฆษณา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” เช่น การด่าด้วยวาจาหยาบคาย ให้อีแซ่ อีดอก เป็นต้น ซึ่งการกระทำ “ซึ่งหน้า” ไม่ได้หมายความว่า จะต้องทำต่อหน้าเท่านั้น แต่รวมถึงกระทำแก่คนที่อยู่ใกล้ ๆ ให้รับรู้ได้ เช่น ด่าไล่หลัง หรือบ้านติดกันก็ตะโกนด่าหยาบคายให้ได้ยิน แต่การกล่าวที่เขาไม่ได้ยินในที่เกิดเหตุ ไม่ถือเป็นการกล่าว “ซึ่งหน้า” ส่วนคำว่า “โฆษณา” คือการทำให้แพร่หลายออกไป โดยไม่จำเป็นต้องทำซึ่งหน้าก็ได้ อาจจะประกาศข้อความในที่สาธารณะ ปิดไว้ในห้องน้ำ หรือเสาไฟสาธารณะ หรือด่า

ต่อหน้าคนอื่น และสุดท้ายผู้ด่าต้องมีเจตนาดูถูกเหยียดหยาม (ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, 2561, หน้า 434-435)

ข้อความอันเป็นเท็จที่เป็นลักษณะของการหมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 บัญญัติว่า “ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้น เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

และถ้าเมื่อใดที่การหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ไม่ว่าจะด้วย เอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏ ก็ให้นำมาตรา 328 มาบังคับใช้ ซึ่งบัญญัติว่า “ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ แผ่นเสียงหรือ สิ่งบันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกอักษร กระทำโดยการกระจายเสียง หรือการกระจายภาพ หรือโดยการทำการปาฐะประกาศด้วยวิธีอื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท”

เห็นได้ว่าการใช้ข้อความที่ทำให้บุคคลอื่นเสียหายนั้นจะเป็นลักษณะด่าทอ ดูถูก เหยียดหยาม ดูหมิ่นผู้อื่น ซึ่งกระทำต่อหน้าผู้เสียหาย หรือโดยการโฆษณาในที่สาธารณะ หรือการใส่ความด้วยข้อความอันเป็นเท็จต่อบุคคลที่สาม หรือกระทำความผิดด้วยการโฆษณา ก็ถือเป็นความผิดที่มีกฎหมายบัญญัติในการลงโทษผู้กระทำความผิดไว้แล้ว

เมื่อมีการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสื่อสาร ประชาชนส่วนใหญ่ สามารถเข้าถึงคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิต การกระทำความผิดที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ก็เพิ่มจำนวนมากขึ้นเช่นกัน โดยการอาศัย คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการกระทำความผิด มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการ กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาบังคับใช้ โดยมีเหตุผลคือ เนื่องจาก ในปัจจุบันระบบคอมพิวเตอร์ได้เป็นส่วนสำคัญของการประกอบกิจการและดำรงชีวิต ของมนุษย์ หากมีผู้กระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานตาม คำสั่งที่กำหนดหรือทำให้การทำงานผิดพลาดไปจากคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือใช้วิธีการใด ๆ เข้าล่วงรู้ข้อมูล แก้ไข หรือทำลายข้อมูลของบุคคลอื่นโดยมิชอบ หรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือมีลักษณะอันลามก อนาจาร ย่อมทำให้เกิดความเสียหาย กระทบกระทบต่อเนื่องต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของรัฐ รวมทั้งความสงบสุขและ ศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงกำหนดเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด

ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ได้มีการนำมาตรา 14 ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน...”

จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในมาตรา 14 นั้น มีองค์ประกอบความผิดในเรื่องของการนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ ซึ่งมีการตีความกันตามตัวอักษร เช่นเดียวกับการหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ จึงเป็นความผิดที่เข้าตามองค์ประกอบบทบัญญัติ มาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ด้วย

ปัญหาเรื่องของการตีความหมายของมาตรา 14 นี้ เป็นปัญหาอย่างมากเมื่อนำพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาบังคับใช้ ซึ่งความผิดอาญาที่ถือว่าเข้าข่ายความหมายตามมาตรา 14 นี้ เช่น การหมิ่นประมาท การหลอกลวง ฉ้อโกง ตีความไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 กรณีตัวอย่างการใช้มาตรา 14 (1) ฟ้องหมิ่นประมาท เช่น คดีกองทัพเรือกับภูเก็ตหวาน ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2556 กองทัพเรือได้แจ้งดำเนินคดีกับ อลัน มอริสัน และชุตินา สีดาสเลียร์ นักข่าวจากเว็บไซต์ของจังหวัดภูเก็ต ในการเผยแพร่ข่าวบนเว็บไซต์ phuketwan.com อ้างอิงรายงานของรอยเตอร์ กล่าวหาว่าทหารเรือมีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับผลประโยชน์จากขบวนการค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญา หรือกรณีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่นฟ้องไทยพับลิก้า ในวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2556 และอีกหลาย ๆ คดี

ต่อมาพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ได้มีแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาบางส่วน และประกาศบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2560 แก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็น มาตรา 14 “ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา...”

ซึ่งเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จนถึงการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใน พ.ศ. 2560 มาตรา 14 (1) นั้น มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันและปราบปรามการปลอมแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือการ Phishing คือการหลอกลวงโดยให้เหยื่อกรอกข้อมูลจากหน้าเว็บไซต์ที่ปลอมแปลงขึ้นมา และนำข้อมูลดังกล่าวไปหาผลประโยชน์โดยมีเจตนาทุจริตหรือโดยหลอกลวง แต่ก็ยังคงมีการนำไปใช้กับการหมิ่นประมาทอยู่ ถึงแม้จะมีการกำหนดไว้ในท้าย (1) “...อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา” ถือเป็นการบังคับใช้กฎหมายไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว

โดยมาตรา 14 (1) เป็นการนำข้อมูลเข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งไม่ต้องเป็นระบบที่เผยแพร่ต่อสาธารณะก็ได้ ที่บิดเบือนต่อความจริง หรือปลอมทั้งหมด หรือแต่บางส่วน หรือเป็นข้อมูลอันเป็นเท็จ ที่มีลักษณะน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่ความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีองค์ประกอบคือ ทำโดยทุจริต หมายถึง เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หลอกลวง คือรู้ว่าเป็นข้อมูลไม่ตรงกับความจริง แต่เพื่อหลอกลวงประชาชนโดยทั่วไป ดังนั้นการหลอกลวงตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ มาตรา 14 (1) จึงถือเป็นความผิดที่มีความแตกต่างจากความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และมาตรา 328 (ณรงค์ ใจหาญ, ออนไลน์, 2561) เช่น การหลอกลวงผู้อื่นหรือประชาชนผ่าน Facebook, Line ให้ร่วมลงทุนหุ้นทองคำ โดยมีเจตนาทุจริตหรือไม่มีเจตนาที่จะลงทุนในหุ้นทองคำจริง หรือการหลอกลวงขายสินค้าให้ผู้อื่นหรือประชาชนผ่านสื่อออนไลน์ เป็นต้น

อีกทั้งในปัจจุบันยังคงมีการนำมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาใช้ในการดำเนินคดีกับผู้ที่แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านทางสังคมออนไลน์ที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็น Facebook, Line หรือโปรแกรมการสื่อสารอื่น มีอัตราโทษสูงและไม่สามารถยอมความได้ ส่งผลกระทบต่อผู้ที่แสดงความคิดเห็นโดยสุจริต คือผู้โพสต์ข้อความใน Facebook, Line หากกระทำโดยสุจริต คือไม่มีเจตนาให้นำเข้าข้อความอันเป็นเท็จ ก็ไม่ควรมีความผิดตามพระราชบัญญัติ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติฉบับนี้มีได้กำหนดข้อยกเว้นไว้แบบประมวลกฎหมายอาญา แม้จะเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมก็ตาม แต่ถ้าผู้โพสต์รู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อความเท็จ ก็ยังโพสต์ จึงจะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560

ส่วนการฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ที่บัญญัติ “ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ์ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ซึ่งการใช้ข้อความให้คนอื่นหลงเชื่อและเกิดความเสียหายนั้น หมายถึง การหลอกลวงบุคคลอื่นเพื่อให้ได้ทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ถือเป็น การกระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา แต่เมื่อใช้คอมพิวเตอร์เป็น เครื่องมือในการกระทำความผิดก็นำพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาใช้ด้วยเช่นเดียวกัน การฉ้อโกงโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดมิได้มีความแตกต่างจากการฉ้อโกงทั่วไป และสามารถนำ บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ได้อยู่แล้ว (สาวตรี สุขศรี, 2563, หน้า 152)

ผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความสับสนในการตีความหมายและการบังคับใช้ กฎหมายดังกล่าว เนื่องจากการหมิ่นประมาทแม้จะทำโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการ กระทำความผิด ก็ยังคงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาที่บัญญัติไว้แล้ว อีกทั้ง การนำพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาบังคับใช้นั้น มีอัตราโทษสูงและไม่สามารถจะยอมความได้ ถึงแม้คู่กรณีจะสามารถ ตกลงกันได้ แต่ความผิดตามมาตรา 14 (1) ยังส่งผลให้ต้องมีการดำเนินคดีต่อไป ส่งผลให้ คดีที่เกิดขึ้นต้องนำไปสู่การวินิจฉัยหรือตัดสินของศาลต่อไป

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมานั้น จึงเห็นได้ว่าการนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ในมาตรา 14 (1) ที่บัญญัติว่า “...นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูล คอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน...” ทำให้เกิดความเข้าใจที่ ไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย และการนำกฎหมายไปบังคับใช้เกิดความทับซ้อน และเกิดปัญหาจากการตีความหมายแบบกว้างของบทบัญญัติดังกล่าว เห็นควรมีการแก้ไข หรือการใช้ข้อความในบทบัญญัติให้เหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ต่อไป

บทสรุป

การนำพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ไปใช้ในเรื่องของการใช้ข้อความทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นซึ่งมีการตีความทำให้เกิดความทับซ้อนกับการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาที่บัญญัติไว้อยู่แล้ว เช่น การดูหมิ่น หมิ่นประมาท หรือกรณีฉ้อโกง แม้ในปัจจุบันพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จะมีการบัญญัติแก้ไขถึงการหมิ่นประมาท ดูหมิ่น ให้ไม่เป็นการผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แต่ยังคงความผิดฐานฉ้อโกงหลงเหลือไว้ ถือเป็นการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเป็นโทษกับผู้กระทำความผิด เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้นมีโทษสูงกว่าบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา

ข้อเสนอแนะ

ผู้เขียนเห็นว่า ควรแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ให้มีความชัดเจน การใช้ข้อความทำให้ผู้อื่นเสียหาย ไม่ควรมีการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาบังคับใช้ เพื่อให้ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ลดการนำกฎหมายมาใช้ทับซ้อนกัน โดยให้มีการปรับแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มาตรา 14 (1) บัญญัติเป็นว่า “โดยทุจริตหรือโดยหลอกลวง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลของผู้อื่น และนำไปใช้เพื่อให้ได้ทรัพย์สินของผู้นั้น” ถือเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

บรรณานุกรม

- ณรงค์ ใจหาญ. (2561). *ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์: ส่งข้อมูลเท็จ หลอกลวง ลามก หรือภาพตัดต่อ* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://siamrath.co.th/n/34733> [2564, 11 พฤศจิกายน].
- ตรีนัยน์ โชติเศรษฐ์ภาคิน. (2564). *หลอกลวงอย่างไรเป็นฉ้อโกง* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.lawtrinai.com/content/3871/หลอกลวงอย่างไรเป็นฉ้อโกง> [2564, 12 พฤศจิกายน].

- ทวิเกียรติ มินะกนิษฐ. (2561). **คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิดและโทษ** (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560. (2560, 24 มกราคม). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 (ตอนที่ 10 ก), หน้า 24-35.
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550. (2550, 18 มิถุนายน). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 124 (ตอนที่ 27 ก), หน้า 4-18.
- พีเอ็มซี ไทยแลนด์ (PMC Thailand). (2562). **ว่าด้วย พรบ. คอมพิวเตอร์ เรื่องการหมิ่นประมาทออนไลน์** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.pmc-thailand.com/article/ว่าด้วย-พรบ-คอมพิวเตอร์/> [2564, 10 กันยายน].
- สาวตรี สุขศรี. (2563). **กฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมคอมพิวเตอร์และอาชญากรรมไซเบอร์** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.